

Muzeum Ziemi Złotowskiej
ul. Wojska Polskiego 2a, 77 - 400 Złotów
www.muzeum-zlotow.pl, tel. 67 263 28 72, dyrektor@muzeum-zlotow.pl
dyrektor: Kamila Krzanik-Dworanowska

Sprawozdanie z przeprowadzonych imprez kulturalnych Muzeum Ziemi Złotowskiej 2023 r.

Statut Muzeum Ziemi Złotowskiej określa zakres działalności tej instytucji w trzech obszarach: trwała ochrona zabytków, informowanie o wartościach i treściach gromadzonych zbiorów, upowszechnianie podstawowych wartości historii, nauki i kultury polskiej oraz światowej. Złotowskie muzeum, poza przechowywaniem, zabezpieczaniem, katalogowaniem i naukowym opracowaniem zabytków, w 2023 roku złotowskie muzeum zrealizowało szereg wydarzeń kulturalnych. Działalność muzeum w 2023 r. odbywała się aż w sześciu obiektach oraz przestrzeni miejskiej.

Wydarzenia kulturalne organizowane przez Muzeum Ziemi Złotowskiej w 2023 roku w układzie chronologicznym:

- **Podsumowanie konkursu „Szopka złotowska” i wręczenie nagród, 2.02.2023,
Galeria za Winklem, frekwencja 40 osób**

Konkurs organizowany przez Muzeum Ziemi Złotowskiej w Złotowie był pod patronatem Burmistrza Miasta Złotowa Adam Pulit – Burmistrz Złotowa. W trakcie spotkania zostały zaprezentowane wyniki konkursu oraz wręczone nagrody. Nagrodami w konkursie na Szopkę złotowską były m.in. zaproszenia na sesję zdjęciową do ASP Fotografia Agnieszka Suchora-Pawlak kalendarze i wydawnictwa muzealne oraz zestawy prezentowe. Wszyscy laureaci oraz uczestnicy otrzymali również pamiątkowe dyplomy. Nagrody wręczał w imieniu Pana Burmistrza jego zastępca Pan Tomasz Stoltmann. Podczas finisażu wystawy prac konkursowych „Szopka złotowska” zaśpiewaliśmy wspólnie z Urszulą Belką i Krzysztofem Majewskim kilka kołęd.

- **Otwarcie wystawy czasowej „Szlakiem Kopernika”, 19.02.2023, Galeria za Winklem, frekwencja 40 osób**

Mikołaj Kopernik przyszedł na świat w Toruniu 19 lutego 1473 roku w domu przy ul. Św. Anny (obecnie: ul. Kopernika). Z okazji 550 rocznicy urodzin wielkiego astronoma Mikołaja Kopernika Muzeum Ziemi Złotowskiej zaprosiło na otwarcie okazjonalnej wystawy pt. Szlakiem Kopernika. Gości przywitała dyrektor, Kamila Krzanik-Dworanowska. Kolejnego przywitania dokonał sam Mikołaj Kopernik, komputerowa animacja opracowana przez Janusza Justynę. O wystawie opowiedział ciekawie jej kustosz, Jerzy Jelonek. Przedstawił pokrótce życiorys wielkiego Polaka oraz zgromadzone eksponaty.

- **Wykład „Wielkanoc na wsi, tradycja uświęcona” Anna Sergott, 23.03.2023, Spichlerz złotowski, frekwencja 40 osób**

Z okazji świąt Wielkanocnych zaprosiliśmy do Spichlerza złotowskiego Annę Sergott – historyczkę sztuki, od trzynastu lat pracownicę Muzeum Ziemi Krajeńskiej w Nakle nad Notecią. Spichlerz złotowski licznie odwiedziły osoby zainteresowane zwyczajami wielkanocnymi na Krajnie. Elementy obchodów Wielkiej Nocy wydają się tak oczywiste, iż mało kto zastanawia się jakie niosą ze sobą tajemnice i ukryte treści. Pamiętając, że w każdym z regionów obrzędowość ludowa wygląda nieco odmiennie, warto było poświęcić kilka chwil, by poznać bliżej naszą Krajeńską Wielkanoc.

- **Cztery wykłady i wernisaż towarzyszące międzynarodowej wystawie „Mistrzowskie jak rzadko które ...”, 01.04; 20.04; 11.05; 15.06. 2023; Pałac Działyńskich, frekwencja około 250 osób**

W związku z organizacją w Złotowie międzynarodowej wystawy związanej z działalnością Petera Josepha Lenne pt. „Mistrzowskie jak rzadko które... Ogrody Petera Josepha Lenné w Polsce” odbyły się prelekcje zaproszonych gości, w tym także złotowskich muzealników. Wydarzenie było organizowane przez WZLOT we współpracy z partnerami: Nadnotecki Instytut UAM w Pile, Muzeum Ziemi Złotowskiej, Urząd Miejski w Złotowie, Nadleśnictwo Złotów, Pałac Działyńskich w Złotowie oraz Deutsches Kulturforum östliches Europa. W trakcie otwarcia wystawy 1 kwietnia odbył się wykład inauguracyjny pt. „Złoty duet – Lenne i Schinkel”, który wygłosił Jerzy Jelonek. Z kolei drugi wykład o ogrodach wielkopolski przedstawił Jacek Stróżyński. Trzecia prelekcja, muzealnika Mariusza Szczepańskiego na temat zabytkowego parku pałacowego w Złotowie odbyła się 11 maja. W wykładzie przedstawiona była także sytuacja

zabytkowych parków w Polsce. Oprócz wykładu prelegent zaprosił także słuchaczy na spacer po złotowskim zabytkowym parku. Ostatni z cyklu wykładów zakończył się prelekcją Aleksandry Fitty-Widawskiej na temat parku Zwierzyniec.

- **Międzynarodowy Dzień Ziemi – Otwarcie Sezonu w Zagrodzie Krajeńskiej, 23.04.2023, Zagroda Krajeńska, frekwencja 250 osób**

W niedzielę 23 kwietnia Muzeum Ziemi Złotowskiej otworzyło kolejny sezon w obiekcie przy złotowskiej promenadzie. Pierwsze wydarzenie w tym sezonie zaplanowane było w formie pokazu tradycyjnych zajęć i rzemiosł w Zagrodzie Krajeńskiej. Impreza organizowana była przy współpracy Muzeum Ziemi Złotowskiej z Uniwersytetem Ludowym w Radawnicy oraz Stowarzyszeniem Przyjazna Edukacja - Klub Artystów Pasja, Stowarzyszeniem „Zielono mi” Marta Śliga, Hodowlą królików Teddy Angel oraz KGW „Zalesianki” w Zalesiu. W scenerii wiejskiej, prezentowane były tradycyjne zawody i umiejętności rzemieślników oraz twórców ludowych. Pasjonaci zaprosili do swojego świata pokazując, jak tworzyć krajeńskie produkty w technice haftu, tkactwa, szydełkowania, makramy, plecionkarstwa, papieroplastyki, rzeźby. Atrakcją dla najmłodszych były żywe zwierzęta - króliki z krajeńskiej hodowli. Dla smakoszy Zalesianki przygotowały wiejskie przysmaki. Okazji do świętowania było więcej, gdyż dzień wcześniej 22 kwietnia przypadał Dzień Ziemi, czyli największe ekologiczne święto świata. Coroczne wydarzenie obchodzone jest w celu promowania ochrony środowiska, poszerzania świadomości ekologicznej i inspirowania do życia w zgodzie z naturą.

- **Noc Muzeów 2023 – 13.05.2023 - w obiektach Muzeum (Zagroda – 190 os., Galeria – 152 os., Muzeum – 149 os., Spichlerz – 80 os., Kaplica – 79 os., Pałac - 85 os.) frekwencja łącznie - 735 osób**

To była wyjątkowa edycja Nocy Muzeów. Na uczestników złotowskiej Nocy Muzeów czekały wystawy stałe i czasowe rozlokowane aż w sześciu obiektach. W Zagrodzie Krajeńskiej została otwarta wystawa czasowa pt. „Publiczne pranie brudów”. Celem tej ekspozycji było pokazanie w jaki sposób zmieniało się dbanie o higienę na przestrzeni wieków (XIX – XX wiek) za pomocą eksponatów ze zbioru Muzeum Ziemi Złotowskiej. Ekspozycja przeznaczona była dla różnorodnej grupy odbiorców – dla osób starszych stanowiła sentymentalną podróż w przeszłość, a dla młodszych była ścieżką edukacyjną do odkrywania nieznanych im eksponatów. Muzealnicy przygotowali także specjalne atrakcje w postaci pokazów oraz angażowali gości do różnych aktywności np. prania na tarze. W Galerii za Winklem goście mogli obejrzeć dwie wystawy – stałą „Miasto moje a w nim... Złotów w PRL-u” oraz wystawę czasową związaną z postacią Mikołaja Kopernika. W głównej siedzibie

Muzeum można było obejrzeć stałą ekspozycję z m.in. z działu archeologii, etnografii oraz historii. W Spichlerzu odwiedzający obiekt mogli poczuć się jak uczniowie w dawnej szkole polskiej. W Kaplicy Pamięci z kolei czekała militarna wystawa wraz z tablicami historycznymi. Wyjątkowo w tym roku udostępniona była międzynarodowa wystawa o działalności Petera Josepha Lenne w pałacu Działyńskich.

- **Wykład Jerzego Jelonka „Z dziejów rzemiosła złotowskiego” i Mariusza Krasowskiego „Wazowie na monetach polskich”, 25.05.2023, Spichlerz złotowski, frekwencja 30 osób**

W ramach otwarcia wystawy czasowej pt. „Rzemiosło złotowskie” odbyły się dwie prelekcje. Mariusz Krasowski, członek Polskiego Towarzystwa Numizmatycznego opowiedział o wizerunkach Wazów na monetach z ich czasów. W jego prezentacji nie zabrakło więc groszy, trojaków, szóstaków, ortów, szelągów, denarów, trzeciaków, półtoraków, kopiejek, czy w końcu złotych, a także kolekcji medali i monet z czasów współczesnych. Muzealnik Jerzy Jelonek przedstawił zaś najciekawsze historie z dziejów rzemiosła złotowskiego. Wystawa i wykłady odbyły się w ramach promocji Złotowskiego Pikniku Historycznego.

- **Turniej Husarski o Ognistą Kulę Andrzeja Grudzińskiego i odsłonięcie muralu, 27-28.05.2023, Półwysep Rybacki w Złotowie, frekwencja 1000 osób**

Wydarzenie było realizowane ze środków Budżetu Obywatelskiego. Honorowy Patronat objął także Marszałek Województwa Wielkopolskiego. Koordynacją turnieju zajmowało się Muzeum Ziemi Złotowskiej. Odsłonięto także mural przy ul. Półwiejskiej. Program wydarzeń był bardzo bogaty, zawierał: turniej husarski z odpowiednim komentarzem, prowadzeniem turnieju, sędziowaniem, punktowaniem pod egidą Chorągwi Husarskiej Województwa Kujawsko-Pomorskiego; poprzedzony krótką musztrą i opowiadaniem o historii husarii. Obozowisko husarskie – wyposażone w namioty – egzercerunki (ćwiczenia), musztra i pokaz władania bronią husarską – kopie szable, rohatyna. Na pikniku znajdowały się także stoiska gastronomiczne, rzemieślnicze, handlowe i artystyczne. Odbyły się występy artystyczne.

- **Dni Pola w Sielinku, 03.06.2023, warsztaty z malowania wzorów haftu krajeńskiego, frekwencja 40 osób**

Muzeum Ziemi Złotowskiej zachęca do poznawania i odkrywania wzornictwa krajeńskiego. Oprócz warsztatów i wydarzeń związanych ze wzorem krajeńskim na Złotowszczyźnie muzealnicy biorą udział także w takich działaniach na szerszym polu. Nasze muzealniczki gościły na IV Krajowych

Dniach Pola w wielkopolskim Sielinku na zaproszenie Narodowy Instytut Kultury i Dziedzictwa Wsi. Goście stoiska mogli spróbować własnych sił w malowaniu naszych regionalnych motywów na drewnianych deseczkach. Efekty prac były bardzo udane, a wieść o Krajinie niesie się w świat.

- **Spacer po mieście z delegacją Norwegów, 13-14.06.2023r. obiekty muzealne – 8 osób**

W ramach Funduszy Norweskich Złotów odwiedziła delegacja z Norwegii. Goście zwiedzili miasto, a także nasze obiekty muzealne jak np. Zagroda Krajeńska. Norwegowie skorzystali z możliwości wypożyczenia rowerów z wypożyczalni Zagrody i okrążyli promenadą Jezioro Miejskie.

- **Promocja haftu krajeńskiego podczas wydarzenia "Polský den v zahradách", czyli podczas Polskiego Dnia w ogrodach polskiej ambasady w Pradze, 18.06.2023, frekwencja 100 osób**

Polski Dzień w Pradze - to było ogromne wyróżnienie i zaszczyt dla Muzeum Ziemi Złotowskiej. Dzięki współpracy z Wielkopolska Organizacja Turystyczna i WZLOT strefa haftu krajeńskiego zagościła na Polský den v zahradách 2023 w ogrodach Velvyslanectví Polské Republiky v Praze (Ambasada RP w Pradze). Nasz region reprezentowała Kamila Krzanik-Dworanowska - dyrektor Muzeum Ziemi Złotowskiej, Katarzyna Urban - prezes WZLOT-u, oraz Joanna Skiera - edukatorka, animatorka i twórczyni Haft Krajeński. W trakcie wydarzenia stoisko haftu krajeńskiego odwiedzili obywatele Czech, Francji, Ukrainy, Hiszpanii, USA, Niemiec oraz oczywiście nasi Rodacy, mieszkający na stałe w Czechach. Była to rewelacyjna impreza, którą odwiedziło kilka tysięcy osób, których nawet siarczasta burza nie wystraszyła. Razem z nami w Czechach byli przedstawiciele Wielkopolska Organizacja Turystyczna, Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy, Muzeum Wikliniarstwa i Chmielarstwa, a na scenie głównej Biskupiański Zespół Folklorystyczny z Domachowa i Okolic.

- **Wprowadzenie w Krajeńskie Świętojanki, 24.06.2023, Zagroda Krajeńska, frekwencja 30 osób**

W ramach krajeńskich świętojanek 24 czerwca w Zagrodzie Krajeńskiej złotowscy muzealnicy przygotowali ciekawy quiz „Zielonym szlakiem przez Zagrodę Krajeńską”. Zadanie polegało na przejściu szlakiem wytyczonym w Zagrodzie spisując nazwy roślin i ułożeniu haseł. W nagrodę goście otrzymali prezent w postaci złotowskiego kalendarza. Zwieńczeniem tego wydarzenia była ciekawa prelekcja o ziołach pani Marzeny Taterry, która rozpostarła przed uczestnikami wydarzenia całą paletę dobra płynącego z roślin. Objasniła jakie zioła palono w tę ważną noc, jakie koniecznie musiały

znaleźć się w wianku panien i które z nich emanują pozytywną mocą. Było pachnąco i bardzo magicznie.

- **Cztery Targowiska Sztuki, 25 czerwca, 30 lipca, 27 sierpnia oraz 24 września 2023, plac Paderewskiego w Złotowie, frekwencja 400 osób**

Muzeum Ziemi Złotowskiej zorganizowało kolejną edycję Targowiska Sztuki w przestrzeni Placu Paderewskiego w Złotowie. Coroczna impreza skupiająca lokalnych rękodzielników odbyła się już tradycyjnie w każdą ostatnią niedzielę sezonu letniego. W związku z dużym zainteresowaniem imprezą wśród twórców, w ramach nowej formuły wydarzenia, mogliśmy pokazać 45 różnych wystawców, którzy zaprezentowali się na złotowskich kramach. Postawiliśmy na różnorodność, dlatego każdy wystawca miał do dyspozycji tylko jeden wybrany termin. Muzealnicy dodawali w gratisie do zakupów lemoniadę złotowską.

- **Rowerowy początek wakacji, 26.06.2023, Zagroda Krajeńska, frekwencja 35 osób**

„Wspólnie kręcimy kilometry dla Złotowa” pod takim hasłem przy Zagrodzie Krajeńskiej odbywało się wydarzenie zachęcające mieszkańców do aktywności na rowerze. W ramach tego wydarzenia policjanci znakowali rowery, dla dzieci było przygotowane stoisko z animacjami, a dla najbardziej aktywnych uczestników czekał poczęstunek. Wydarzenie organizował Złotów Wielkopolskie Zdroje, WZLOT i liczni partnerzy, w tym złotowskie muzeum.

- **Krajeńskie stoisko muzealne na Dzień Dla Ziemi w ramach EEF, 01.07.2023, Półwysep Rybacki w Złotowie, frekwencja 70 osób**

W ramach największego proekologicznego wydarzenia w Złotowie, Euro Eco Festivalu, odbywającego się cyklicznie od 1995 roku, Muzeum Ziemi Złotowskiej jako jednostka organizacyjna podległa Gminie Miasto Złotów jest jednym z partnerów organizujących Dzień Dla Ziemi w sobotę 1 lipca 2023 r. Muzeum Ziemi Złotowskiej na swoim stanowisku przewidziało kampanię informacyjną o Krajinie, warsztaty malowania motywów krajeńskich (dla najmłodszych kolorowanki, dla starszych na naturalnym surowcu jakim jest drewno) oraz pokaz ręcznego haftu krajeńskiego (dla zainteresowanych możliwość spróbowania haftu). Wzory haftu, zróżnicowane pod względem stopnia trudności, wykonywały dzieci i dorośli. Dodatkowo na naszym stoisku pojawiły się: układanka drewniana z motywami haftu, plansza z deseczkami do ułożenia wzoru. Zaplanowaliśmy również wykorzystanie ścianki

fotograficznej z parą postaci w strojach krajeńskich. Stanowisko wypełniliśmy planszami prezentującymi wzory krajeńskie, stoły zapełniły produkty krajeńskie.

- **Wakacyjny klub małego muzealnika, 03-07.07.2023, Zagroda Krajeńska, Galeria za Winklem, frekwencja 20 osób**

W wakacje Muzeum Ziemi Złotowskiej zorganizowało także wakacyjne warsztaty dla dzieci. Pierwszego dnia uczestnicy odwiedzili Zagrodę Krajeńską i zapoznali się z wystawą „Publiczne pranie brudów”, historia higieny na wsi. Dzieci poznały dawne sposoby prania: w rzece, w balii, na tarze, kijankami i z użyciem ługu. Uczestnicy wypróbowali także naturalne metody odplamiania i krochmalenia. Drugi dzień warsztatów pt. „Magia i czarownice” to czas gdzie uczestnicy poznali historię demonologii i czarownic z regionu Krajny. Każdy z uczestników warsztatów mógł skomponować swój magiczny zestaw ziół ochronnych, miłosnych czy przyciągających pieniądze, a także zagłębić się w świat prostych wróżb białej magii. Tematem trzeciego dnia warsztatów były „Chwasty na talerzu”. Uczestnicy warsztatów mieli okazję odnaleźć, rozpoznać i posmakować jadalne rośliny, a także własnoręcznie wykonać przekąski z chwastów i wycisnąć sok z jabłek. Dzieci poznały świat roślin w Zagrodzie, zgadywały ich symbolikę, przeszli się szlakiem zieleni razem z questem „Zielonym szlakiem przez Zagrodę”. W ramach warsztatów uczestnicy lepili kule do kąpielii z naturalnych składników i suszonych roślin. Zwiedzając wystawę czasową „Rzemiosło Złotowskie” uczestnicy warsztatów zaznajomili się z historią rzemiosła w naszej okolicy. Poznali dawne zawody jak: młynarz, snycerz, mincerz.

- **Spotkanie Kresowiaków pod Dębem Pamięci w Zagrodzie Krajeńskiej, 11.07.2023, frekwencja 15 osób**

W 2017r. z inicjatywy urodzonego na Kresach Wschodnich Ryszarda Kilara, posadzono w Zagrodzie Krajeńskiej drzewko – „Dąb Pamięci Poświęcony Polskim Parlamentariuszom Zamordowanym na Wołyniu dnia 10.11.1943 r. przez OUN – UPA”. Rokrocznie z inicjatywy Klubu Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich odbywa się tu spotkanie upamiętniające wydarzenia z 11 lipca 1943 roku. Zebrani złożyli kwiaty, zapalili znicze, aby upamiętnić polskich parlamentariuszy zamordowanych na Wołyniu.

- **Otwarcie wystawy „Powrót do przeszłości” 40-lecie twórczości Jolanty Surmy, 27.07.2023, Zagroda Krajeńska, frekwencja 50 osób**

Bohaterami wystawy pt. „Powrót do przeszłości” z okazji 40-lecia twórczości Jolanty Surmy były prace wyplatane ze sznurka sizalowego. Ręcznie barwione tkaniny ścienne, kwiaty, motyle i pozostałe artystyczne formy stworzone ze sznurka naturalnego produkowanego z agawy afrykańskiej. Prace artystki zadziwiają oryginalnością i precyzją splotów. Inspiracje do tworzenia swoich prac czerpie z natury, dzieł sztuki i otoczenia.

- **Wielki Dzień Pszczół, 06.08.2023, Zagroda Krajeńska, frekwencja 100 osób**

W sierpniu Muzeum Ziemi Złotowskiej zaprasza na wydarzenie w ramach Wielkiego Dnia Pszczół. W 2023 roku, podobnie jak w poprzednim atrakcji nie zabrakło, pomimo niesprzyjającej aury – było smacznie, twórczo i edukacyjnie. W ramach tego wydarzenia zaprezentowane zostały ule pokazowe, odbyły się spotkania z pszczelarzami, gdzie można było nabyć miód, świecek woskowe czy też publikacje związane z pszczelarstwem. Dla dzieci odbyły się także warsztaty z pszczołką Mają. Słodkie, miodowe gofry przypominały smaki zapamiętane z dzieciństwa. Zapach wosku aż kręcił w nosie przy zalewaniu świeczek. Nasi goście mogli także skosztować potraw połączonych z miodem - delicje z natury „Miód i dziczyzna” i dowiedzieć się nieco więcej na ich temat w prowadzonej prelekcji Alicji Fruzińskiej. Podsumowaniem dnia pszczół był przygotowany specjalnie dla dzieci spektakl teatralny. Fantastyczne widowisko sprawiło, że dzieci chętnie zaangażowały się w zabawę i nie tylko oglądały przedstawienie, ale także aktywnie brały w nim udział.

- **Spacery z przewodnikiem Informacji Turystycznej, 02, 08, 15, 22, 29.07 oraz 05, 12, 19, 26.08.2023, Złotów Szlakiem znaku Rodła, frekwencja 142 osoby**

Przewodnik Informacji Turystycznej w każdą sobotę lipca i sierpnia kontynuował akcję zapoczątkowaną w roku 2022. Głównym celem spaceru w 2023 roku była wędrówka szlakiem Rodła. Rodło to symbol Związku Polaków w Niemczech, a w 2023 roku przypadało 100-lecie utworzenia V Dzielnicy związku z siedzibą w Złotowie. Była to znakomita okazja, by zapoznać się z miejscami, które są świadkami wydarzeń sprzed wielu lat. Spoglądaliśmy na znane, i mniej znane, miejsca z nieco innej perspektywy. W gronie spacerowiczów były osoby indywidualne z miasta oraz turyści, a nawet grupy zorganizowane.

- **Zwiedzanie Złotowa z autobusu „ogórek”, 20.08.2023, frekwencja 240 osób**

Wszystkich miłośników historycznej motoryzacji zachęcaliśmy do uczestnictwa w VII Wystawie Pojazdów Zabytkowych w Złotowie. W ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Klasyczny Złotów mieszkańcy i goście mieli możliwość powrócić do przeszłości, a to za sprawą zabytkowego pojazdu tzw. „ogórka”. W autobusie muzealny przewodnik Informacji Turystycznej opowiadał o miejscach i postaciach związanych ze Złotowem.

- **Otwarcie wystawy plenerowej „»Jesteśmy Polakami«. Związek Polaków w Niemczech” w ramach obchodów 84. rocznicy Wybuchu II Wojny Światowej, 04.09.2023, plac Paderewskiego w Złotowie, frekwencja 100 osób**

W 2023 roku uroczystie obchodziliśmy kolejną rocznicę Wybuchu II Wojny Światowej, którym towarzyszyła obecność pocztów sztandarowych, delegacji organizacji, instytucji i szkół oraz przedstawiciele samorządów lokalnych. W ramach obchodów zaprezentowano wystawę plenerową pt. „Jesteśmy Polakami. Związek Polaków w Niemczech”. Wprowadzenie do wystawy wygłosił Piotr Orzechowski, historyk z Oddziału IPN w Poznaniu – współautor wystawy. Wystawa poświęcona jest organizacji Związek Polaków w Niemczech, obchodzącej w 2022 r. stulecie powstania, a w tym roku 100-lecie powstania V Dzielnicę ZPwN. Wystawa została przygotowana w trzech wersjach językowych: polskiej, niemieckiej i angielskiej. Mieszkańcy miasta mogli oglądać ją bezpłatnie do końca września.

- **Żywe tradycje zakończenie sezonu w Zagrodzie Krajeńskiej, 17.09.2023, Zagroda Krajeńska, frekwencja 100 osób**

Podczas wydarzenia na zakończenie sezonu Zagroda Krajeńska zatętniła życiem dawnej wsi, razem z nią przenieśliśmy się w czasie do początku XX wieku. Wydarzenie rozpoczęło się wernisażem wystawy fotograficznej pt. „24h” autorstwa Jędrzeja Bednarskiego. Dla naszych gości stoiska ze swoimi dziełami oraz warsztatami przygotowało dziesięcioro rzemieślników i rękodzielników. Przed stodołą odbywały się warsztaty z malowania motywów haftu krajeńskiego na drewnie, prowadzone przez Joannę Skierę, które cieszyły się dużym zainteresowaniem zarówno wśród dzieci jak i dorosłych. W przestrzeni pomiędzy stodołą a chatą podcieniową można było spędzić czas ze zwierzakami z hodowli Deddy Angel. Wydarzeniu towarzyszył również wykład Marzeny Taterry pt. „Medycyna ludowa, czyli czym drzewiej członki leczono” oraz pokaz tkacki Anny Nity. Zwieńczeniem zakończenia sezonu w Zagrodzie Krajeńskiej był występ zespołu „Krajniacy”, prezentujący scenkę obrzędową pt. „Cztery słoje, jeden wek” (w ramach współpracy z LGD).

- **Zakręcony Złotów - Europejski Dzień Bez Samochodu, 22.09.2023, Zagroda Krajeńska, frekwencja około 100 osób**

W dniach 16-22 września 2023 roku obchodziliśmy Europejski Tydzień Mobilności (ETM), a jego zwieńczeniem był Europejski Dzień Bez Samochodu. Burmistrz Miasta Złotowa i współorganizatorzy zaprosili w piątek na wydarzenie „Zakręcony Złotów”. W tym dniu po rocznej przerwie ponownie kręciliśmy kółka na Złotowskiej Promenadzie. Dla wszystkich uczestników przygotowaliśmy ciepłą złotowską herbatkę i zimną wodę. Ponadto w programie obchodów Europejskiego Dnia Bez Samochodu było znakowanie rowerów przez Komendę Powiatową Policji w Złotowie.

- **Weekend seniora z kulturą, 29.09.2023 i 01.10.2023, Spichlerz złotowski, frekwencja 50 osób**

To dziesiąta, jubileuszowa edycja ogólnopolskiej akcji „Weekend seniora z kulturą”. Muzeum Ziemi Złotowskiej po raz kolejny zaprosiło na dwudniowe świętowanie - 29 września i 1 października (piątek, niedziela) 2023 r. w złotowskim Spichlerzu. Pierwsza data poświęcona była poetyckiemu spotkaniu z „Lirycznym Mężczyzną”, na którym nasi lokalni poeci zaprezentowali tę uczuciową, liryczną stronę swoich pasji. Bohaterami wydarzenia byli: Jerzy Cybulski, Ryszard Kilar i Tadeusz Stecyk. Druga data była świętem kapelusza. Spotkanie historyczne „Monsieur kapelusz” miało na celu zgromadzić wszystkich miłośników i miłośniczki tego trochę zapomnianego już nakrycia głowy. Poznaliśmy historię mody, zaobserwowaliśmy jej zmiany poprzez wieki i zaprosiliśmy do atelier fotograficznego, aby uwiecznić odświeżone oblicze w kapeluszu.

- **Promocja książki „Śladami Rodła. Leksykon Złotowszczyzny” Anny Foreckiej, 12.10.2023, Spichlerz złotowski, frekwencja 30 osób**

Muzeum Ziemi Złotowskiej w ramach obchodów 100-lecia powstania V Dzielniccy Związku Polaków w Niemczech, zorganizowało w Spichlerzu Złotowskim ciekawe spotkanie autorskie z Anną Forecką, promującą najnowszą publikację wydaną przez Dom Polski - Centrum Idei Rodła w Zakrzewie. Udział w tworzeniu publikacji mieli także złotowscy muzealnicy, dostarczając materiały wizualne i opracowując kilkanaście haseł. Anna Forecka swoimi opowieściami przeniosła w czas międzywojnia na Pograniczu, czas trudny, ale zwieńczony sukcesem działalności V Dzielniccy ZPwN. Spotkaliśmy się z dawnymi działaczami Związku, nauczycielami i działką polskich szkół, księżmi oddanymi ideom Rodła, polskimi rodzinami dbającymi o zachowanie języka polskiego i wychowanie w duchu polskości swoich pociech. Słuchaliśmy i oglądaliśmy projekcję zachowanych z tamtych czasów zdjęć.

- **Mroczny spacer po cmentarzach, 27.10.2023, Kaplica Pamięci, frekwencja 70 osób**

Po raz kolejny spod Kaplicy w Parku Pamięci wyruszyliśmy na mroczną wycieczkę po trzech cmentarzach. W 2023 roku, w związku z trwającą inwentaryzacją cmentarza przy kościele św. Rocha, można było bliżej poznać losy mieszkańców Złotowa, którzy tu znaleźli miejsce wiecznego spoczynku. Historie te opowiedzieli przewodnicy: Janusz Justyna i Małgorzata Chołodowska. Podczas Mrocznego spaceru po cmentarzach poznawaliśmy historie związane ze złotowską nekropolią, zaglądaliśmy nawet do zabytkowej trumny. W finale spaceru uczestnicy zwiedzali odrestaurowaną Kaplicę Pamięci. Dobra frekwencja wydarzenia potwierdza, że pomysł warto kontynuować.

- **Wykład Jerzego Jelonka z serii Spotkanie z zabytkiem – „Żółkiew”, 02.11.2023, Spichlerz złotowski, frekwencja 20 osób**

Listopad to czas wspomnień i zadumy. Z tej okazji zaprosiliśmy do udziału w zaduszkach kresowych. Prelekcja z serii „Spotkanie z zabytkiem” na temat Żółkwi. Spotkanie poprowadził muzealnik Jerzy Jelonek, przy aktywnym udziale prezesa Stowarzyszenia Zwyczajnego „Kresowiacy” w Złotowie Ryszarda Kilara. Prelegent przedstawił wiele ciekawych faktów historycznych oraz opowiedział o zabytkach hetmańskiego miasta. W ramach wydarzenia nawiązano do publikacji „Kresowa Atlantyda historia i mitologia miast kresowych”. Publikacja zawiera niespotykany wcześniej w polskiej literaturze zbiór opowiadań o Kresach, ich historii oraz wspomnień o ludziach z tamtych terenów, m.in. Wojciechu Kilarze.

- **Otwarcie wystawy „V dzielnica ZPwN” – 11.11.2023, Galeria za Winklem, frekwencja 20 osób**

Wydarzenie wpisane w obchody Święta Niepodległości. Ekspozycja opracowana przez Marka Fijałkowskiego, kustosa Muzeum Okręgowego w Pile z okazji 100. rocznicy powołania V dzielnicy ZPwN. Wystawa prezentuje zarówno bogate zbiory naszego Muzeum, jak i Muzeum Okręgowego w Pile. Ubogacona jest eksponatami z Domu Polskiego w Zakrzewie oraz prywatnych kolekcjonerów z powiatu złotowskiego.

- **Wykład Jerzego Jelonka „Bethel Henry Strousberg – król europejskich kolei żelaznych”, 16.11.2023, Spichlerz złotowski, frekwencja 20 osób**

Jerzy Jelonek opowiedział o słynnej postaci jaką był Bethel Henry Strousberg i nawiązał do Złotowszczyzny. Strousberg to jeden z najbogatszych i najbardziej podziwianych europejskich przedsiębiorców II połowy XIX w. Właściciel majątku Wąwelnio w latach 1868-1875. Jego kariera –

od ubogiego sieroty z peryferii pruskiego państwa do przemysłowego potentata, obracającego się w najwyższych sferach, zakończona spektakularnym upadkiem. Ten pruski przemysłowiec żydowskiego pochodzenia zwany „królem europejskich kolei żelaznych” w 1866 r. nabył pod Złotowem liczące 5 tys. ha wielkie władztwo Radawnica. Jednakże fortuna kołem się toczy i wielkie imperium Strousberga w wyniku upadłości rozpadło się jak domek z kart. Ten los podzieliła również po 10 latach Radawnica, którą zlicytowano. Zmarł 1 czerwca 1884 r. w Berlinie, w osamotnieniu. Pozostawił po sobie wielki mit europejskiej historii przemysłu XIX w.

- **Wykład powiązany z promocją książki prof. Doroty Angutek „Integracyjne funkcje haftu krajeńskiego w perspektywie historycznej (1910-2023)”, 30.11.2023, Spichlerz złotowski, frekwencja 20 osób**

W Spichlerzu odbyła się promocja kolejnej ważnej dla naszego regionu publikacji autorstwa prof. Angutek: "Formy integracji społecznej wokół haftu krajeńskiego" (Wyd. Uniw. Zielonogórskiego). Książka uwzględnia najnowsze badania, jak i pokazuje społeczne działania oraz osoby zaangażowane w propagowanie naszego haftu. Formą promocji była prezentacja multimedialna uzupełniona wykładem poświęconym najważniejszym zagadnieniom zawartym w pracy. Do najważniejszych informacji etnograficznych i socjologicznych zawartych w książce należą: nieciągłość czasowa w rozwoju haftu krajeńskiego – po okresach wznawiania tej tradycji następowała faza zapomnienia, a nawet niszczenia dorobku hafciarskiego wcześniejszych pokoleń, traktowanego jako niemodny przeżytek. Każda z faz rozwoju haftu krajeńskiego była krótko omówiona w porządku chronologicznym.

- **Inauguracja cyklu spotkań dla kobiet z Krajny „Energia w krajeńskiej spódnicy”, 14 i 16.12.2023, Spichlerz złotowski, frekwencja 30 osób**

Jest to cykl prezentacji historyczno-etnograficznych połączonych z inspirującymi dyskusjami i twórczymi warsztatami pod okiem ekspertek, dedykowany kobietom z Krajny. Zaczęliśmy od wiekowej historii tak bliskiej naszemu ciału spódnicy przez odzyskiwanie żeńskiej energii do uzdrowienia i odnalezienia własnego Ja we współczesnym świecie. Grudniowy czas pachnie też świętami, dlatego zajrzeliśmy do starych poradników naszych babć i opowiedzieliśmy, jak zrobić choinkową maść, czy peeling do ciała z piernika. Zajęcia odbyły się 14 i 16 grudnia w Spichlerzu złotowskim i cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem.

- **Wykład Jerzego Jelonka „Powstanie Wielkopolskie”, 27.12.2023, Kaplica pamięci, frekwencja 20 osób**

27 grudnia obchodziliśmy 105. rocznicę Powstania Wielkopolskiego – jednego z niewielu zrywów niepodległościowych zakończonych sukcesem. Tematem wykładu muzealnika Jerzego Jelonka w Kaplicy Pamięci połączonego z prezentacją multimedialną było Powstanie Wielkopolskie 1918/19, które doprowadziło do wyzwolenia spod władzy niemieckiej niemal całej Wielkopolski, w następstwie czego ziemie te zostały włączone do tworzącej się II Rzeczypospolitej. Od 27 grudnia 2021 roku Narodowy Dzień Zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego obchodzony jest jako święto państwowe.

Przedstawione sprawozdanie opisuje ogólnodostępne imprezy kulturalne przeprowadzone przez muzeum w 2023 roku. W 2023 roku Muzeum Ziemi Złotowskiej zorganizowało ponad 40 wydarzeń kulturalnych, w tym promocje książek, koncert, spektakle, kilkanaście wykładów, uroczystości jubileuszowe, spotkania historyczne, 9 wernisaży. Poza wymienionymi wydarzeniami muzeum prowadziło prace merytoryczne, lekcje muzealne i warsztaty, bieżącą działalność, obsługiwało grupy zorganizowane oraz indywidualnych gości. Będzie to jednak tematem sprawozdania z działalności muzeum w 2023 roku.

DYREKTOR MUZEUM
Krzanił
Kamilla Krzanik-Dworanowska

Złotów, 19.01.2024 r.